

Schriftelijke vragen betreffende Exploitatietekorten MFA de Sprank
Jan Vroomans Politiek Op Inhoud
29 oktober 2025

Geacht college,

Politiek op Inhoud heeft de beschikbare stukken over MFA De Sprank geordend en inhoudelijk vergeleken. De exploitatie laat meerdere jaren negatieve resultaten zien. Het eigen vermogen is verder verslechterd, mede door reguliere en inhaalreserveringen vooronderhoud (MJOP) en een correctie op inventaris.

Met de voorgenomen compensatie wordt een deel van het negatieve vermogen ingelopen, maar er blijft een restant tekort. Het voorgestelde verbeterpad naar 2026 steunt vooral op hogere subsidie en lagere energielasten via zonnepanelen; de bijdrage uit extra eigen inkomsten van De Sprank is beperkt.

De kern voor een duurzame oplossing is naar mening van Politiek op Inhoud een heldere demarcatie: wie is eigenaar, wie voert uit en wie betaalt welke onderhoudspost. Zolang deze scheiding niet eenduidig en formeel is vastgelegd, blijft onduidelijk hoe voorzieningen worden opgebouwd en welke lasten bij de stichting, de gemeente of het onderwijs horen.

Dit is extra relevant voor de gymfunctie in het primair onderwijs: de minimumvoorziening voor PO moet expliciet onderscheiden worden van de dorpshuisfunctie.

De afspraken met GOO stammen uit 2014. Uit de stukken blijkt dat de wens tot herziening al langer bekend is, maar nog niet is afgerond. Dat werkt door in de kostenverdeling, het gebruik en de indexatie. Verder valt op dat de raad vooral achteraf en gefragmenteerd wordt geïnformeerd.

Conform de Financiële verordening is een consistentere ritme van rapportages en standaardbijlagen nodig, met heldere scheiding tussen structureel en incidenteel en tussen exploitatie en investeringen.

Tot en met 2024 liep de reservering via het MJOP van de stichting, terwijl de scheidslijn met gemeentelijke verantwoordelijkheid niet scherp is vastgelegd.

In het herstelpad wordt herijking aangekondigd, maar een formeel vastgestelde demarcatielijst ontbreekt nog in de stukken. Daardoor is het voor ons nu niet controleerbaar wie eigenaar is, wie uitvoert en wie betaalt per post.

Installaties (verwarming en ventilatie)

De lasten liepen via de exploitatie zonder expliciete verdelingssleutel. Vooruitkijkend is vooral de energiebesparing door zonnepanelen ingeboekt; voor onderhoud en

vervanging van installaties blijft de werkwijze grotendeels ongedefinieerd. Meet- en verdeelsleutels voor energie en onderhoud zijn niet als bijlage terug te vinden.

Gymzaal en sportkeuringen

Keuringen en vervangingen liepen via de stichting. Het wettelijk minimum voor het primair onderwijs was niet apart benoemd. In de nieuwe opzet wordt dat onderscheid aangekondigd, maar een uitgewerkte lijst per post (minimum versus extra dorpsfunctie) ontbreekt. Daardoor is onduidelijk hoe kosten worden verdeeld tussen onderwijs, stichting en gemeente.

Inventaris dorpshuis

De voorziening is opgebouwd en er is een inhaalcorrectie geboekt. De voorziening groeit door, maar het meerjarenpad met drempelbedragen en momenten van vervanging is niet openbaar gemaakt. Hierdoor is niet zichtbaar wanneer sprake is van reguliere vervanging of inhaal.

Inventaris gym

Ook hier groeit de voorziening. De eigendomsgrens tussen stichting en onderwijs is in de beschikbare stukken niet expliciet vastgelegd. Onzeker is daarmee wie reserveert en betaalt.

Brandveiligheid, legionella en NEN-keuringen

Uitgaven liepen via de exploitatie; verantwoordelijkheden zijn tot nu toe impliciet. Er wordt gesproken over expliciete toedeling, maar een schema met rolverdeling, termijnen en bekostiging is niet beschikbaar.

Schoonmaak en klein dagelijks onderhoud

Dit liep via de exploitatie van de stichting en lijkt ongewijzigd te blijven. Contractgrenzen en verrekenafspraken met gebruikers zijn niet inzichtelijk gemaakt in de huidige set.

Vergelijkingsvraag: lijn met andere MFA's

De stukken geven geen eenduidig beeld of de gemeente één uniform kader hanteert voor demarcatie en onderhoud over alle MFA's heen. Bij De Sprank zijn in eerdere jaren keuzes gemaakt die afwijken van het beeld dat nu wordt geschetst. Zonder verwijzing naar de onderliggende besluiten en uitzonderingen blijft onduidelijk of en waarom deze casus anders is behandeld.

Afspraken met GOO (2014)

De afspraken met GOO dateren van 2014. Uit signalen blijkt dat herziening gewenst is, maar deze is nog niet afgerond.

Daarmee blijven taken, kostenverdeling en indexatie onduidelijk, vooral rondom de gymfunctie voor het primair onderwijs en het gedeelde gebruik. Een geactualiseerde overeenkomst met bijbehorende demarcatie ontbreekt in de huidige stukken.

Koppeling aan de Financiële verordening en verantwoording

Politiek op Inhoud heeft behoefte aan tijdige, volledige en vergelijkbare informatie. In de huidige stukken ontbreken vaste bijlagen die structureel/incidenteel onderscheiden, exploitatie en investeringen scheiden, en onderhoudsvoorzieningen per MJOP-post inzichtelijk maken (inclusief indexaties en drempelbedragen).

Eveneens ontbreekt een vast ritme van rapportages waarin rechtmatigheid, doelmatigheid en effecten op eigen vermogen en weerstandsvermogen eenduidig worden toegelicht.

Vragen aan het college:

1. Demarcatie en MJOP

Vraag nr. 1.1 Lever de formeel vastgestelde demarcatielijst per MJOP-post (dak, gevel, installaties, gym, inventaris, keuringen). Geef per post aan: eigendom, uitvoerder, betaler, onderhoudsfrequentie en norm.

Antwoord:

Voor het beheer en onderhoud van het gebouw zijn duidelijke afspraken gemaakt, vastgelegd in een demarcatielijst. Het betreft een standaard demarcatie, die bij alle MFA's is toegepast. Op hoofdlijn is daarin opgenomen, dat de buitenschil en de installaties worden beheerd, onderhouden en vervangen door de gebouweigenaar (= de gemeente). Het onderhoud aan de binnenzijde (vloer-/wandafwerking, interieur etc) energieverbruik, schoonmaak etc. is aan de gebruikers. Voor de demarcatielijst, zie bijlage 1.

Vraag nr. 1.2 Maak zichtbaar wat het was en wat het wordt: toon per post een was/wordt-overzicht met eurobedragen. Minimaal: realisatie 2021–2024 en raming 2025–2028, uitgesplitst in exploitatie (OPEX), planmatig onderhoud/voorziening en investeringen (CAPEX).

Antwoord:

Er zijn geen wijzigingen hierin.

Vraag nr. 1.3 Koppel de demarcatie aan de cijfers: geef per post het effect op de jaarresultaten en op de stand/mutatie van de onderhoudsvoorzieningen. Licht toe welke mutaties regulier zijn en welke inhaal/correctie.

Antwoord:

Bij MFA De Sprank zijn twee MJOP's relevant, het MJOP van de gemeente voor de buitenzijde van het gebouw en de installaties. Dit zijn de onderdelen, waar in de demarcatielijst de gemeente verantwoordelijk is.

Daarnaast heeft het bestuur van MFA De Sprank een eigen MJOP voor de werkzaamheden in het gebouw. Dit MJOP is de verantwoordelijkheid van het bestuur / de gebruikers. Hier hebben wij als gemeente geen rol in.

Vraag nr. 1.4 Werk de gymfunctie uit: onderscheid het wettelijk PO-minimum (specificatie per post) van extra's voor de dorpsfunctie, met per onderdeel de financier (school/stichting/gemeente) en de financiële impact in euro's.

Antwoord:

De school heeft op basis van de leerlingenaantallen en indeling in klassen recht op 9 uur gebruik van de gymzaal. (6 klassen x 1,5 uur = 9 uur, er is geen speelzaal beschikbaar voor groep 1, 2 en 3).

Voor het onderhoud aan de gymzaal ontvangt MFA De Sprank hier per jaar van de gemeente een klokurenvergoeding voor ter hoogte van € 5479,-. Dit is vanuit onderwijshuisvesting een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Daarnaast heeft MFA de Sprank de mogelijkheid om de gymzaal te verhuren aan (sport-) verenigingen. Hiervoor ontvangen zij huurinkomsten, die ingezet kunnen worden voor het onderhoud van de gymzaal.

Vraag nr. 1.5 Lever de meet- en verdeelsleutels voor energie en voor onderhoud van installaties (metering, allocatie, verrekenmomenten). Geef ook het ingeboekte besparingseffect van zonnepanelen per jaar en het risico-scenario (hoger verbruik/prijs).

Antwoord:

Energie is 100 % voor de gebruikers, dit wordt gemeten via tussenmeters en aan de gebruikers doorberekend. Het onderhoud van de gebouwgebonden installatie is 100 % voor de gemeente.

Vraag nr. 1.6 Geef voor brandveiligheid/legionella/NEN een schema met rolverdeling, keuringsfrequenties, contractvorm (eigen beheer/uitbesteed) en bekostiging.

Antwoord:

Dit is 100% voor de gemeente, het valt onder gebouwgebonden installaties.

Vraag nr. 1.7 Maak voor schoonmaak en klein dagelijks onderhoud de contractgrenzen en verrekening met gebruikers inzichtelijk (uurtarieven, meters, gebruiksuren), inclusief impact op de exploitatie.

Antwoord:

De schoonmaak wordt uitgevoerd door 2 partijen. Stichting GOO verzorgt zelf de schoonmaak van het schooldeel, MFA de Sprank zorgt voor de schoonmaak van het overige deel.

2. Vergelijkbaarheid met andere MFA's

Vraag nr. 2.1 Bevestig of er een uniform gemeentelijk kader voor demarcatie en onderhoud bestaat. Indien ja: welke besluiten verklaren de eerdere afwijkingen bij De Sprank? Indien nee: welk beleid of welke keuze rechtvaardigt de afwijking en welke aanpassing volgt nu?

Antwoord:

Ja, er is één uniforme demarcatielijst voor alle MFA's. Er zijn voor MFA De Sprank geen afwijkingen op de demarcatielijst.

3. Afspraken met GOO

Vraag nr. 3.1 GOO geeft aan al lang bereid te zijn geweest nieuwe afspraken te maken. Licht toe waarom de afspraken uit 2014 nog niet zijn geactualiseerd en geef de planning met mijlpalen voor afronding.

Antwoord:

De betaling van GOO aan MFA De Sprank is gebaseerd op de normvergoeding, die de school ontvangt van het rijk. Deze afspraak is vastgelegd in de beheerovereenkomst. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen op KC Kleinerf afgenomen, waardoor ook de bijdrage van GOO steeds lager is geworden en (ver) onder de werkelijke kosten is gezakt.

Naar aanleiding van de evaluatie van het exploitatieoverzicht en de gesprekken over het exploitatietekort heeft het bestuur van MFA De Sprank zelf de gesprekken opgestart met Stichting GOO om de bijdrage van GOO te verhogen. Tijdens het laatste bestuurlijk overleg is afgesproken om eind 2025 meer duidelijkheid te hebben.

Vraag nr. 3.2 Leg de concept-overeenkomst met GOO en de bijbehorende demarcatie en verdeelsleutels ter inzage voor de raad.

Antwoord:

Dit is een afspraak tussen Stichting GOO en MFA de Sprank, deze is voor ons niet beschikbaar.

4. Financiële verordening en verantwoording

Vraag nr. 4.1 Welke artikelen/paragrafen uit de Financiële verordening (tussentijdse rapportage, informatieplicht aan de raad, rechtmatigheids-verantwoording) waren in 2022 en 2023 van toepassing op De Sprank?

Antwoord:

De financiële verordening is niet van toepassing op MFA De Sprank. Zij ontvangt van de gemeente Gemert-Bakel een subsidie. Hiervoor gelden de voorwaarden uit de subsidieverordening.

Vraag nr. 4.2 Kunt u toelichten waarom de raad in 2022 en 2023 niet expliciet is geïnformeerd over de toenemende exploitatietekorten en de ontwikkeling van de onderhoudsvoorzieningen, terwijl de jaarverslagen wel zijn opgemaakt? Welke bestuurlijke afwegingen of besluiten liggen hieraan ten grondslag?

Antwoord:

De exacte grootte van de tekorten waren pas begin 2025 bekend. MFA De Sprank heeft bovendien tijd nodig gehad om te voldoen aan de op haar ingevolge de

beheerovereenkomst rustende verplichtingen, zoals het tijdig overleggen van de jaarrekeningen en een herstelplan. Het was niet passend de raad in dit stadium te informeren.

Vraag nr. 4.3 In uw beantwoording op onze vragen stelt u dat “het beeld niet duidelijk was”. Erkent u dat dit geen grond is om de raad niet tijdig te informeren, juist omdat onduidelijkheid een reden is om te melden? Welke lessen trekt u hieruit?

Antwoord:

Nee, want de benodigde informatie was nog niet compleet. Het college heeft er alles aan gedaan om de juiste informatie te verzamelen, zodat een compleet en helder stuk aan de raad kon worden voorgelegd.

5. Zonnepanelen

Vraag nr. 5.1 Bevestig dat de investering en plaatsing van de zonnepanelen onderdeel zijn van de gemeentelijke verduurzamingsplanning voor maatschappelijke gebouwen. Geef aan op welke programmaregel en welk krediet de uitgaven worden geboekt en over welke investering wij spreken.

Antwoord:

Ja, stelpost kapitaallasten Routekaart Verduurzaming FCL 6820231. De hoogte van de investering is nog niet precies bekend.

Vraag nr. 5.2 De planning in de stukken is najaar 2025 tot uiterlijk voorjaar 2026. Gelet op de datum is realisatie in 2025 onzeker. Welke stappen zijn al gezet (opdracht, netaansluiting, vergunningen, levertijden) en wat is de realistische opleverdatum?

Antwoord:

De grove planning voor nu: 1^e helft december 2025 gunning, Januari / februari 2026 voorbereidingsfase en maart 2026 bouwfase.

Er wordt onderzocht welk vermogen aan zonnepanelen geplaatst kan worden en ook passend is. Daarbij wordt de beschikbare ruimte / draagconstructie, het verbruik en de netcongestie (niet kunnen terugleveren) meegenomen.

Vraag nr. 5.3 Wat is het financiële vangnet als oplevering doorschuift naar 2026 (of later)? Geef het effect op de energielasten per kwartaal en het scenario bij uitloop.

Antwoord:

Het effect op de energielasten is niet in te schatten. In 2026 is de energiecompensatieregeling nog steeds van kracht, hier kan aanspraak op worden gedaan.

Vraag nr. 5.4 Hoe ziet de planning voor zonnepanelen op de overige MFA's eruit (tijdspad per locatie, prioritering, benodigde kredieten) en is de aanpak uniform? Licht afwijkingen en keuzes toe.

Antwoord:

Werkzaamheden en planning zijn conform de eerder vastgestelde Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed.

Bij MFA de Bron en De Dompelaar zijn in 2023 zonnepanelen geplaatst.

De totale verduurzaming van MFA de Dompelaar en D'n Eik (inclusief zonnepanelen) zijn in voorbereiding en uitvoering volgt vanaf 2026.

6. Governance en lijn met vastgesteld beleid gemeenschapshuizen

Volgens het herstelplan is De Sprank “niet ondergebracht in een stichting” zoals andere MFA’s, maar functioneert via een beheersovereenkomst tussen dorp/Stuurgroep, GOO en gemeente. Tegelijk melden de jaarverslagen dat het financiële beheer bij Stichting Stuurgroep De Mortel ligt.

Vraag nr. 6.1 Kunt u dit governance-model expliciet maken (rechtspersoon, contracten, bevoegdheden) en aangeven of, en waar, dit afwijkt van het op 27 mei 2025 vastgestelde beleid voor gemeenschapshuizen?

Antwoord:

In het gemeenschapshuizenbeleid staat opgenomen dat er aan ieder gemeenschapshuis een stichting is verbonden die verantwoordelijk is voor beheer en exploitatie. Bij de Sprank wijkt de situatie af. Stuurgroep de Mortel is wel een stichting die verbonden is aan de Sprank, maar de stuurgroep is niet verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. Het dagelijks bestuur bestaand uit de gemeente, het dorp en de school, is geen aparte rechtspersoon.

Vraag nr. 6.2 Indien de governance afwijkt van het vastgesteld beleid voor gemeenschapshuizen, gaat u dit dan nog aanpassen. Waarom wel / Niet?

Antwoord:

Aanpassing is onderwerp van gesprek geweest tijdens één van de bestuurlijke overleggen. In de nabije toekomst wordt bekeken of aanpassing nodig is, dit heeft op dit moment geen prioriteit.